

Den Haag, 21 maart 2018

Hare Excellentie, geachte Minister Kaag,

In het kader van de ontwikkeling van de beleidsnota Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking heeft u gevraagd om input op negen vragen. Graag geven wij hierbij vanuit de Dutch Coalition for Humanitarian Innovation (DCHI) onze input op vier van deze vragen.

Vraag 1: Hoe kan Nederland (overheid, bedrijfsleven, sociale ondernemingen, maatschappelijk middenveld, kennisinstellingen) op de thema's voorkomen van conflicten en instabiliteit, opvang in de regio en noodhulp meer resultaten bereiken?

De humanitaire noden zijn hoog, daardoor is het van groot belang om op het gebied van noodhulp meer resultaten te bereiken. De toezeggingen die onder andere in het kader van de Sustainable Development Goals (SDG) en de Grand Bargain zijn gedaan, vereisen inspanningen vanuit de hele samenleving. Werkelijke vernieuwing van de sector kan alleen tot stand komen als ook de “unusual suspects” aan tafel zitten. Dit kan door in te zetten op cross-sectorale samenwerking ten behoeve van innovatie in de noodhulp waarbij niet alleen humanitaire organisaties, maar ook bedrijven, kennisinstellingen, en overheid nauw worden betrokken. Door in te zetten op innovatie vanuit de krachten van Nederland kunnen nieuwe oplossingen worden ontwikkeld, geïmplementeerd en opgeschaald, en kan gezamenlijk meer impact worden bereikt.

De Dutch Coalition for Humanitarian Innovation (DCHI) is opgericht vanuit de realisatie dat het, om deze noden het hoofd te kunnen bieden, nodig is dat humanitaire organisaties efficiënter en effectiever gaan werken. Door innovatieve oplossingen in te zetten, wordt het mogelijk om enerzijds kosten te besparen, en anderzijds met dezelfde middelen, meer impact te bereiken dan voorheen. Dit kan bijvoorbeeld invulling worden gegeven door in te zetten op hogere preparedness en betere early warning, op het maken van gezamenlijke afspraken tussen hulporganisaties onderling en met externe partijen voorafgaand aan de crises (bijvoorbeeld voor wat betreft het delen van data en de samenwerking op het gebied van logistiek), en op het gebruik van Cash Transfer oplossingen.

Succesvolle innovatie in de noodhulp vraagt om een integrale benadering van humanitair werk waarin oog is voor de hele keten van disaster preparedness, early warning en early action, disaster relief, rehabilitation, en development. Disruptieve oplossingen laten zich, zeker wanneer deze worden ontwikkeld samen met actoren van ‘buiten’ de humanitaire sector, weinig gelegen liggen aan de silo’s waarbinnen traditionele actoren hun humanitaire werkzaamheden structureren. Juist door aansluiting te zoeken bij ontwikkelingen die zich buiten de kaders van noodhulp afspelen, en hierbij bijvoorbeeld de verbinding te zoeken met publiek-private initiatieven in het kader van de SDG’s of de topsectoren, kunnen relevante oplossingen worden geïdentificeerd die het verschil kunnen maken voor humanitair werk. Dit creëert tegelijkertijd kansen voor het bedrijfsleven voor het leveren oplossingen. DCHI vervult hierin een brugfunctie tussen de humanitaire sector en krachten in de rest van Nederland.

Samenvattend, adviseren wij de Minister om:

- In te zetten op multidisciplinaire samenwerking ten behoeve van innovatie in de noodhulp als middel om de wereldwijde toezeggingen in het kader van de SDG’s en Grand Bargain invulling te geven.
- Humanitaire organisaties aan te moedigen om buiten hun eigen silo’s te treden en aan te sluiten bij oplossingen die buiten hun sector ontwikkeld worden in het kader van onder andere de SDGs en de topsectoren, en actoren die daarbinnen opereren aan te moedigen aansluiting te zoeken bij humanitair werk.

- Voor wat betreft innovatie in de noodhulp een integrale benadering van humanitair werk te hanteren waarin oog is voor de hele keten van disaster preparedness, early warning en early action, disaster relief, rehabilitation, en development. Innovatieve oplossingen kunnen onder ander andere worden ontwikkeld in het kader van smart use of data, dignity, health, timely delivery, safety, als ook op renewable energy, cash transfer programming en gender.

Vraag 4: Welke innovatieve oplossingen kan de Nederlandse overheid, NGO's en het bedrijfsleven stimuleren om 1) CO2-emissies terug te dringen (klimaatmitigatie) en 2) samenlevingen helpen zich aan te passen aan klimaatverandering (klimaatadaptatie)?

Klimaatverandering en noodhulp zijn op verschillende manieren met elkaar verbonden. Zo zijn er sterke aanwijzingen dat de intensiteit van natuurrampen toeneemt als gevolg van klimaatverandering, en dat klimaatverandering bijdraagt aan crises. Tegelijkertijd heeft de manier waar de humanitaire respons wordt georganiseerd, ook weer een impact op klimaatverandering zelf. Het moet niet zo zijn dat humanitaire organisaties die noden bij rampen trachten te ledigen, bijdragen aan dezelfde milieuproblemen die hieraan mede ten grondslag liggen. In de praktijk is noodhulp echter nog zeer milieubelastend, en weinig duurzaam ingericht.

De 'externe kosten' die deze milieubelastende praktijken met zich meebrengen, maken duidelijk dat dit op de lange termijn geen duurzame manier van werken is. Wanneer we de impact van bijvoorbeeld de CO2 uitstoot door het gebruik van fossiele brandstoffen serieus nemen, kan ook binnen de noodhulp worden gekomen tot een andere afweging in de keuze voor duurzame alternatieven zoals het gebruik van hernieuwbare energie. Humanitaire crises bieden daarbij een unieke mogelijkheid om deze alternatieven te introduceren in gebieden met grote potentie op het gebied van 'leap-frogging' van dergelijke oplossingen. De prikkel om bijvoorbeeld over te gaan op duurzame energie of off-grid oplossingen, is immers veel groter in een gebied waar deze infrastructuur nog weinig ontwikkeld is, of door rampen verwoest.

Klimaatverandering is bij uitstek een probleem dat speelt in de hele samenleving, en investeringen vraagt vanuit de hele samenleving. Dit geeft een unieke kans om samenwerking te zoeken en te verdiepen met andere beleidsterreinen (Economische Zaken, Defensie, Landbouw) bij het identificeren en opschalen van relevante oplossingen, zowel op het gebied van technologische vernieuwing als voor wat betreft relevante gedragsverandering. DCHI doet dit bijvoorbeeld in samenwerking met het Ministerie van Defensie. Nederland heeft veel kennis en ervaring op dit gebied, die wij vanuit DCHI graag koppelen aan de behoeften in de humanitaire sector. Humanitaire organisaties kunnen in dit kader samen optrekken met bedrijven uit andere sectoren, zodat zij bijvoorbeeld ook gezamenlijk aanspraak kunnen maken op ondersteuning uit het Klimaatfonds om hun ambities op het gebied van klimaatmitigatie en klimaatadaptatie te realiseren.

Samenvattend, adviseren wij de Minister om:

- Humanitaire organisaties aan te sporen oog te hebben voor de mate waarin hun respons bijdraagt aan klimaatverandering en aan te moedigen gebruik te maken van inzichten en oplossingen om deze 'externe kosten' te verlagen.
- De kansen te benutten die humanitaire crises bieden om duurzame alternatieven en relevante gedragsverandering te introduceren in de humanitaire response en daaropvolgende fases van wederopbouw.
- De samenwerking tussen humanitaire organisaties en actoren binnen andere sectoren aan te moedigen om gezamenlijk oplossingen voor klimaatmitigatie en klimaatadaptatie te ontwikkelen en op te schalen.

Vraag 7: Met welke innovatieve en creatieve oplossingen en op welke terreinen zou de overheid het bedrijfsleven en kennisinstellingen nog beter kunnen ondersteunen om wereldwijd kennis en kunde te vermarkten?

DCHI is van mening dat het voor de private sector heel interessant is om de humanitaire sector mee te nemen als één van de potentiële afzetmarkten waar men enerzijds een product aan kan verkopen, maar via welke men ook toegang kan krijgen tot unieke nieuwe inzichten en klanten, waaruit weer nieuwe verbindingen en partnerships kunnen ontstaan. Samenwerking met hulporganisaties ten tijden van humanitaire crisis, kan voor bedrijven een interessant entry-point vormen om in deze regio's voet aan de grond te krijgen, en ook na de crisis actief te blijven. Zij doen in deze periode kennis op van het land, verkrijgen een netwerk en naamsbekendheid ter plaatse, en leren ook de uitdagingen en kansen zien.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken kan partijen uit de sectoren waar Nederland traditioneel al sterk is, zoals Water, AgriFood, Logistiek, en Energie, stimuleren om te onderzoeken of die kennis en toepassingen in noodsituaties ingezet kan worden, en hen helpen bewust te worden van de potentie hiervan. Vanuit DCHI kan vervolgens met die bedrijven onderzocht worden hoe de oplossingen die toegepast kunnen worden op vraagstukken waar de humanitaire partijen in ons ecosysteem mee worstelen.

Samenvattend, adviseren wij de Minister om:

- Bedrijven en kennisinstellingen bewust te maken van de mogelijkheden die de samenwerking met hulporganisaties en het opereren in crisisgebieden kan creëren.
- DCHI te gebruiken als schakel tussen bedrijven en kennisinstellingen die toenadering zoeken tot de humanitaire markt en humanitaire organisaties die ervoor openstaan deze samenwerking verder te onderzoeken.

Vraag 8: Hoe kan het bedrijfsleven en in het bijzonder het MKB op alle noodzakelijke punten beter worden ondersteund in het traject van internationalisering, en op welke markten verdient dit een extra steun in de rug?

Een betere samenwerking tussen de verschillende expertisegebieden van kennisinstellingen, het MKB, corporates, en NGO's is cruciaal in het versterken van de positie van deze afzonderlijke partijen op het internationale speelveld. Om het bedrijfsleven, academici, en humanitaire organisaties samen op te laten trekken in het ontwikkelen van innovatieve oplossingen in een internationaal kader, biedt DCHI een platform wat de verschillende partijen in staat stelt elkaar te ontmoeten, een beter begrip te ontwikkelen van zowel elkaars uitdagingen als elkaars capabilities, en gebruik te maken van de verschillende faciliteiten die zij elkaar te bieden hebben. Via DCHI kunnen bijvoorbeeld testfaciliteiten van Defensie, zoals het Field Lab Smart Base en de klimaatkamers, worden ingezet om innovatieve oplossingen voor het humanitaire domein te testen.

Wij stellen daarnaast voor dat de Minister in het kader van excellente dienstverlening de volgende instrumenten nader uitwerkt of breder inzet om de mogelijkheden tot samenwerking binnen dit traject van internationalisering verder te stimuleren;

- Het stimuleren van fora en mogelijkheden tot matchmaking zodat bedrijfsleven en humanitaire organisaties elkaar kunnen ontmoeten en over en weer kunnen leren.
- Het creëren van mogelijkheden tot het testen en opschalen van innovatie gelieerd aan noodhulp.

- Het openstellen van bestaande instrumenten van de overheid om innovatie te stimuleren voor innovatieve oplossingen gelieerd aan noodhulp, in samenwerking met onder andere de Ministeries van Economische Zaken en Klimaat, en de Ministerie van Onderwijs, Cultuur, en Wetenschap.
- Het in toenemende mate blijven bieden van ruimte in besteding van donorgelden om in samenwerking met bedrijfsleven en kennisinstellingen innovatieve oplossingen uit te testen.
- Het blijven stimuleren van praktisch onderzoek naar zowel innovatieve financiering voor humanitaire werk als financiering voor innovatie in humanitair werk.
Het invoeren ook van kennis- of innovatievouchers waarmee bedrijfsleven en humanitaire sector snel antwoord kunnen krijgen op hun vragen binnen innovatie en internationaliseringstrajecten.

Vraag 9: Heeft u naast uw inbreng op bovenstaande vragen nog andere aanbevelingen op het gebied van Buitenlands handel en Ontwikkelingssamenwerking?

Het is een belangrijke maatschappelijke ontwikkeling dat steeds meer verschillende type organisaties en bedrijven zich aangesproken voelen om bij te dragen aan humanitair werk. Noodhulp is allang niet meer het exclusieve terrein van hulporganisaties; wereldwijd spelen bedrijven, kennisinstellingen en overheidsinstellingen hier in toenemende mate een belangrijke rol in. En dat is maar goed ook – de uitdagingen waar het humanitair werk voor staat, zijn te groot om op te laten lossen door hulporganisaties alleen. De nieuwe inzichten die deze nieuwe spelers met zich mee brengen, zullen op hun beurt innovatie stimuleren, waardoor gezamenlijk meer resultaten geboekt kunnen worden dan enkel door hulporganisaties.

Het toelaten van deze nieuwe spelers binnen het humanitaire domein, leidt ertoe dat ook de rollen van de verschillende partijen, en de businessmodellen achter het leveren van humanitaire hulp, kunnen veranderen. Dit wordt nog versterkt door de innovatieve oplossingen waar dit soort partijen aan bij kunnen dragen. Data-gestuurd werken, of het bieden van cash in plaats van hulpgoederen, zijn oplossingen waarvan de impact zich niet beperkt tot één fase van humanitair werk, of tot één coördinatie cluster, maar die dwars door deze silo's heen hun uitwerking hebben. Innovatieve oplossingen zoals platforms waarop humanitaire organisaties data met elkaar delen of gezamenlijk recruitment organiseren, vragen op hun beurt om nieuwe businessmodellen om dit soort oplossingen duurzaam op te schalen.

Om de kansen en de risico's die dergelijke verschuivingen binnen noodhulp met zich mee brengen beter te begrijpen, adviseren wij het Ministerie om in het kader van noodhulp een diversiteit aan businessmodellen te onderzoeken middels het stimuleren van concrete innovatieprojecten. In het kader van dergelijke projecten kan worden geëxperimenteerd met alternatieve organisatiemodellen en hybride financieringsmodellen. Dit maakt het mogelijk dat innovatieve oplossingen bijdragen aan werkelijke vernieuwing van de sector. Het transformatieve potentieel van een innovatie zoals Cash Transfer Programming zit er bijvoorbeeld niet alleen in dat beneficiënten geld in plaats van goederen tot hun beschikking hebben, waardoor zij meer keuzevrijheid krijgen in het vervullen van hun humanitaire behoeften. Er ontstaan door de toepassingen van deze innovatieve oplossing namelijk ook mogelijkheden om humanitaire voorzieningen die van oudsher gratis worden geleverd, tegen betaling ter beschikking te stellen. Dit kan zowel door hulporganisaties als door partijen uit de private sector worden aangeboden. Hoe en of dit soort transformaties uitpakken, en wat het effect is op de effectiviteit van hulp van dit soort verschuivingen, is van belang nu al in gezamenlijkheid te onderzoeken.

Samenvattend, adviseren wij de Minister om:

- Ruimte te creëren in de verschillende financieringsstromen om nieuwe spelers te laten onderzoeken hoe zij hun bijdrage kunnen leveren in het kader van noodhulp.
- Hulporganisaties aan te moedigen de samenwerking met nieuwe partners te omarmen en daarbij kritisch te kijken naar hun eigen rol binnen deze samenwerkingsverbanden.
- Praktisch onderzoek naar nieuwe businessmodellen en organisatiemodellen voor humanitair werk en de uitwerking daarvan te steunen en te stimuleren.

Hopelijk geeft dit u zinvolle input in de verdere uitwerking van de beleidsnota Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Uiteraard zijn we altijd beschikbaar om één en ander nader toe te lichten.

Hoogachtend,

The Dutch Coalition for Humanitarian Innovation